

Молодий комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 26 березня 1983 року

№ 37 (3233).

Ціна 2 коп.

ПЛЕНУМ ОБКОМУ ЛКСМУ УКРАЇНИ

24 березня в Кіровограді відбувся пленум обкому ЛКСМУ, який розглянув такі питання:

1. Про завдання комсомольських організацій області по вихованню у комсомольців і молоді свідомого ставлення до праці, по дальшому зміцненню трудової дисципліни.

2. Про діяльність бюро і секретаріату обкому ЛКСМУ після XXII обласної звітно-виборної комсомольської конференції.

3. Доповіддю по першому питанню виступив перший секретар обкому комсомолу І. ШЕВЧЕНКО.

В обговоренні доповіді взяли участь: В. КУЛИК — перший секретар Кіровоградського міського ЛКСМУ, В. ГНЕНЕНКО — заступник цеху № 8 Світловодського заводу чистих металів; С. СОБОЛЬ — перший секретар Бобринецького райкому комсомолу; Л. КАПУСТА — бригадир тракторної бригади колгос-

пу імені Леніна Кіровоградського району, С. БОГОМОЛОВ — перший секретар Новгородківського райкому комсомолу, В. КУЗІНА — начальник штабу обласної комсомольської ударної будови — XI цукрового заводу, секретар комітету комсомолу, М. ГЕРАСИМЕНКО — свинарка колгоспу імені Ульянова Голованівського району, С. ГРУЗДЕНКО — продавець універсального торговельного об'єднання «Кіровоград».

3 інформацією по другому питанню виступив другий секретар обкому комсомолу В. ІВАНОВ.

3 обговоренні питань пленум прийняв постанови.

На пленумі виступив секретар обкому Компартії України А. І. ПОГРЕБНЯК.

У роботі пленуму взяли участь керуючий справами ЦК ЛКСМУ О. М. Тарач, (Звіт про пленум обкому комсомолу буде опублікований в наступному номері газети).

В ОБКОМІ ЛКСМУ УКРАЇНИ

Відбулося спільне засідання президії обласної ради професійних спілок і бюро обкому ЛКСМУ України, на якому було розглянуто і затверджено постанову «Про ініціативу учнів Червонокам'янської, Новопразької, Протопопівської загальноосвітніх середніх шкіл Олександрійського району та Рівнянської СШ № 5 Новоукраїнського району».

ЗВЕРНЕННЯ

УЧНІВ ЧЕРВОНОКАМ'ЯНСЬКОЇ, НОВОПРАЗЬКОЇ, ПРОТОПОПІВСЬКОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ СЕРЕДНІХ ШІКІЛ ОЛЕКСАНДРІЙСЬКОГО РАЙОНУ ТА РІВНЯНСЬКОЇ СШ № 5 НОВОУКРАЇНСЬКОГО РАЙОНУ

Дорогі ровесники!

XXVI з'їзд КПРС висунув на перший план завдання поліпшення постачання населенню країни продуктів харчування.

Нашою відповіддю на постійну турботу Комуністичної партії про підвищення добробуту народу є посилення праці у школі, вдома, на полях рідних колгоспів і радгоспів.

За шкільною партою ми наполегливо оволодіємо сільськогосподарськими спеціальностями, щоб уже в літній період серцевиного року одинадцяті п'ятирічки внести свій вклад у реалізацію Продовольчої програми.

Ми, учні Олександрійського району, вирішили влітку 1983 року взяти на відгодовлю 1500 голів молодяка великої рогатої худоби і за літо одержати від них приріст ваги не менше 98 тонн. Випасати молодяка будемо з допомогою електризагорі на землях, непридатних для сільськогосподарського виробництва.

Розуміючи важливість заготівлі лікарських трав і насіння, ми, учні Рівнянської СШ № 5, збав'язуємось виростити на кожному з 45 гектарів закріпленої за ними землі 300 центнерів гарбузів та зібрати 400 кілограмів гарбузового насіння.

Закликаємо всіх учнів загальноосвітніх шкіл області під час літньої трудової чверті узяти шефство над вирощенням молодяка великої рогатої худоби, організувати випас з допомогою електризагорі на землях, непридатних для сільськогосподарського виробництва у колгоспах і радгоспах, узяти активну участь у заготівлі гарбузового насіння.

Ділом доведемо свою причетність до виконання народногосподарських планів.

ЧЛЕНИ УЧНІВСЬКИХ ВИРОБНИЧИХ БРИГАД ЧЕРВОНОКАМ'ЯНСЬКОЇ, НОВОПРАЗЬКОЇ, ПРОТОПОПІВСЬКОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ СЕРЕДНІХ ШІКІЛ ОЛЕКСАНДРІЙСЬКОГО РАЙОНУ, РІВНЯНСЬКОЇ СШ № 5 НОВОУКРАЇНСЬКОГО РАЙОНУ.

НА КОМСОМЛЬСЬКОМУ ПОЛІ —

УДАРНІ ТЕМПИ СІВБИ!

ЗАВЕРШУЮТЬ СІВБУ

РАНИХ ЯРИХ ТРУДІВНИКІВ КОЛГОСПУ ІМЕНІ КРУПСЬКОЇ КІРОВОГРАДСЬКОГО РАЙОНУ. СЕРЕД ПРАВОФЛАНГОВИХ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ЗМАГАННЯ НА ВЕСНЯНИХ ГОНАХ — КОМСОМОЛЕЦЬ СЕРГІЙ ДОВГАЛЕНКО. ТРАКТОРОМ Т-150 ВІН ПРОВІДИТЬ ПЕРЕДПОВІСНИЙ ОБРОБІТОК ГРУНТУ.

Фото О. РІЗНИЧЕНКА.

ВЕСНЯНІ МАРШРУТИ «ВІЛЬШАНОЧКИ»

Взимку не було канікул у народної агітаційної бригади «Вільшаночка». Її маршрути пролягали до всіх тваринницьких ферм району. Жодного трудового колективу не обминули аматори сцени. Та особливо частими гостями вони були в місцевих господарствах «Аврора» та імені 40-річчя Жовтня. І в тому, що обидва колгоспи достроково справились із

квартальним планом продажу державі м'яса і молока, є і часточка нашої праці.

Члени агітаційно-художньої бригади працюють на різних роботах Людмила Опря, скажімо, бібліотекар, Леонід Черних — працівник райкіномережі, Наталка Дячук — хореограф районного будинку культури, Олег Швець — заступник голови колгоспу «Ав-

рора»... Їх об'єднує любов до мистецтва, прагнення принести людям радість.

«Вільшаночка» не тільки виступає з концертами, а й подає дієву допомогу агітбригадам сільських клубів і будинків культури. Нині, наприклад, разом із культармійцями колгоспу імені 40-річчя Жовтня ми готуємось до проведення свята сіваха. На пеніод весняно-польових ро-

біт склали графік виїздів до хліборобів. Найближчими днями відвідаємо трудівників на ланах колгоспів «Аврора», «Перемога», імені Леніна, імені Димитрова, «Дружба».

Одночасно працюємо нині над новою програмою «Продовольча програма — справа всенародна».

К. БОНДАР, керівник народної агітаційно-художньої бригади «Вільшаночка» Вільшанського районного будинку культури.

Спасибі ентузіастам-новаторам

АЛЕ ЧОМУ ЇХ ТАК МАЛО НА ВЕЛИКОМУ ЗАВОДІ!

Віктор Позиваний добре знає свою справу. Починає слюсарем, без відриву від виробництва здобув середню спеціальну освіту, став механіком, а згодом — старшим механіком цеху № 10. Йому є куди прикласти свої знання. Мехслужба № 2, яку очолює Віктор, займається ремонтом технологічного устаткування. Тому і більшість раціоналізаторських пропозицій молодого спеціаліста спрямована на поліпшення якості роботи, збільшення строку служби устаткування та зниження матеріаломісткості.

Ось, наприклад, раціоналізація «Зміна конструкції системи водоохолодження установок». Завдяки їй вдалося запобігти випадкам, коли під час процесу підгорали покладаки і плавка йшла в брак. Або інша пропозиція — «Фільтр для відпрацювання газів».

Спочатку, — розповідає Віктор, — нову конструкцію фільтра розробляв лише для того, щоб зменшити витрати мастил, які розкладалися під дією агресивних відпрацьованих газів. А потім виявилось, що ця новинка може допомогти підтримувати в належному стані атмо-

сферу навколишнього середовища і, крім того, значно збільшувати строк служби насосів.

Протягом 1982-го Віктор Позиваний подав сім пропозицій з економічним ефектом у 2343 карбованці і став одним із переможців змагання за звання «Кращий молодий раціоналізатор заводу» (до речі, за сім років роботи на підприємстві він розробив 27 новинок, запровадження яких дає щорічний економію більше п'яти тисяч карбованців).

А першість у змаганні виборов робітник цеху № 12 Олександр Макогон. Як токар, основним напрямом своєї технічної творчості він вибрав підвищення ефективності використання можливостей механічної обробки металу. Наприклад, пристрій для видалення стружки лас, крім іншого, виграв у часі. Його також можна успішно застосовувати на будь-якому токарному верстаті. Інша новинка — фіксатор лімба — надійно тримає заданий розмір, допомагає досягти високої точності обробки. Або гордість Олександра — пристрій для накатки шпінців. Раніше шпінці виготовляли з болванок, і ба-

гато металу (титану чи нержавіючої сталі) йшло у стружку. А з допомогою цього пристрою шпінцери можна виготовляти способом накатки навіть з тонкостінних трубок, завдяки чому заощаджувати значну кількість дорогих матеріалів. Вісімсот карбованців — такий щорічний економічний ефект від цього нововведення.

В одному цеху з Олександром Макогоном трудиться другий призер змагання — старший електрик Микола Михальоз. На його рахунок десять нововведень, запроваджених тільки протягом минулого року.

Що ж, на заводі чистих металів є молоді ентузіасты науково-технічної творчості. Але, на жаль, ентузіазм поки що не став масовим. Про це свідчать такі дані. У змаганні за звання «Кращий молодий раціоналізатор заводу» мас право брати участь виробничник віком до 32 років. Таких у нашому колективі близько тисячі, в тому числі понад 700 комсомольців. І тільки 63 з них — учасники новаторського руху. На цьому фоні кращі справи у комсомольських організаціях

цехів №№ 12 і 10, де залучено до НТТ значну частину юнаків і дівчат. А ось у цеху № 8 (він — один з головних) із 72 молодих працівників тільки двоє — раціоналізатори.

Протягом минулого року 752 новатори нашого підприємства запровадили понад шістьсот пропозицій з економічним ефектом у більш як 3,2 мільйона карбованців. Віддача могла б бути набагато більшою, адже «вузьких» місць чимало. Та, на жаль, внесок молодих робітників, інженерів і техніків дуже незначний.

Прикро, що заводський комітет комсомолу досі обходив цей недолік мовчанням, нічого не зробив для залучення до НТТ якомога більшої кількості юнаків і дівчат. Адже впевнений: всі вони, кожен на своєму робочому місці, могли б зробити якщо не відкриття, то, бодай незначне вдосконалення, яке б принесло не тільки економічний вигоду, а й моральне задоволення від справжньої творчості.

С. ТИШКО, старший технолог заводу чистих металів. М. Світловодськ.

ЗА ЄДИНИМ НАРЯДОМ

Четвертий рік на дільниці по ремонту коробок зміни передач, що діє при Дзержинській рай-сільгосптехніці, працює комсомольсько-молодіжна бригада слюсарів. Колектив, очолюваний молодим комуністом Петром Котриковим, успішно освоїв роботу за єдиним нарядом, постійно нарощує обсяги ремонтних робіт. Якщо, скажімо, в 1980 році бригада відремонтувала 380 коробок, то вже в наступному — 483, а торік — 517.

Головна турбота КМК — про якість. Усі питання, що стосуються технологічного процесу, вирішуються колективно, на бригадних зборах.

Був час, коли на дільниці постійно не вистачало дефіцитних запчастин. Бригада знайшла єдину правильний вихід із цього становища: на місці відновлювати всі деталі, необхідні для ремонту коробок передач. Нині у рай-сільгосптехніці продовже-

но життя майже двадцяти основним видам деталей. Для цього застосовуються методи осталоювання, наплавки в середовищі воляної пари, деталі проходять термічну обробку на установках струмів високої частоти.

Кожному членові бригади в ході ремонту доводиться виконувати різноманітні операції. Проте найдосвідченішим — Юрію Макарянському і бригадирові Петру Котрикову — доручають складні процеси регулювання та обкатки гідравлічної системи.

Злагоджено, дружно працює бригада ремонтників. На її продукцію ось уже три роки не надходило жодної рекламачки.

О. МАЛЮК,
старший інженер групи науково-технічної інформації облсільгосптехніки.

На знімку: бригадир Петро Котриков перевіряє якість відновлених деталей.

Фото автора.

У шахістів — новосілля

Шахові гуртки та секції, створені у 83-х колективах фізкультури, нині регулярно відвідують 2910 жителів шахтарської Олександрії. Більше половини з них — молодь, діти. Лише в минулому році 737 шахістів виконали нормативні масових розрядів.

Щоб зробити новий крок уперед на шляху до масовості і майстерності, місцевий спорткомітет, місцевий комсомол, профспілкові організації міста провели немало роботи, зокрема на створення шахового клубу. І минулої суботи він був урочисто відкритий. Відбулося спортивне свято, в якому взяли участь кращі шахісти Олександрії, гості зі Світловодська, Кіровоград, знамениті Онуфрійки.

У великому світлому залі розставлено у кілька рядів шахові столики. Першим за шахівницею сів Герой Радянського Союзу Л. Н. Туйгунов. Майстерністю мірялися шахтарі, робітники електромехані-

ного заводу, вихованці шахових гуртків будинку піонерів, дитячо-підліткових спортивних клубів, що працюють в усіх мікрорайонах міста. У цей же день стартував шаховий турнір, результати якого ввійдуть до заліку міської спартакіади «Оніста». Турнірну таблицю очолили юні гравці спортклубів «Вимпел», «Факел» і «Старт».

А шахісти старшого віку взяли участь у бліц-турнірі.

Нині щодня після роботи в шаховий клуб приходять десятки любителів шахів і шашок. З ними працюють інструктори, тренери, кращі спортсмени допомагають початківцям. Тут проходять бесіди з теорії шахів, історії цієї цікавої гри, розв'язуються студії, задачі-мініатюри. Під час веселих шкільних канікул у клубі відбудеться масовий турнір, у якому візьмуть участь представники всіх шкіл міста.

Наш кор.

«Цирк на сцені»

Недавно в Новоміроградському районному будинку культури відбувся концерт студії «Цирк на сцені», присвячений першій річниці діяльності товариства юних любителів циркового мистецтва. Керівник студії фельдшер Костянтинівського медпункту В. П. Амадій розповідає: — У мене це друга гру-

па дітей, що опановують ази циркового мистецтва. Перша була в 1976—1979 роках, коли я навчався в Кіровоградському медичному училищі, і вів групу в школі-інтернаті № 2.

Перед початком концерту директор районного будинку культури В. П. Перев'язко вручив керівнику студії почесну грамоту громадської ради культурно-освітнього комплексу та ранішого відділу культури. Це — відзнака за успіхи в роботі.

Програма концерту студії «Цирк і діти» була цікавою і різноманітною. Першими виступили акробати-стрибуни під керівництвом Олександра Кристофовича, який потім разом із Сергієм Черняковим на високому рівні виконав ексцентричний номер. Загальне захоплення викликав повітряний гімнаст Олександр Олійник виконавши номер «По дорозі до зірок», який він сконав самостійно.

Студія «Цирк на сцені» (пока що єдина в області) має значні здобутки. Вона успішно пропагує серед школярів циркове мистецтво. Студії виступали в міжколгоспбуді, зоогімназіях, на елеваторі, шахті та в інших трудових колективах Новомірограда, в Турії, Посипівці, Тинківці, Капітанівці, Костянтинівці, Веселівці, Шпаківому. За їх прикладом почали створювати подібні студії в селах району.

М. СУХОВ,
громадський кореспондент «Молодого комунара».

Позаду роки навчання. 410 майбутніх техніків-технологів і техніків-механіків, що навчалися на денному і вечірньому відділеннях Кіровоградського машинобудівного технікуму, прийшли до фінішу. Хвилюючою подією стало вручення дипломів випускникам, що відбулося у народному музеї імені В. І. Леніна, створеному при навчальному закладі.

На знімку: викладач технікуму **О. С. ХРИПКО** вручає диплом з відзнакою випускниці Тамілі ДЮБАЙЛО. Разом із дипломом вона отримала направлення на роботу на Одеський завод імені Жовтневої революції.

Фото Ф. ПЛАХТІЯ.

Снагкоселці Сухомлинського

Василь Олександрович Сухомлинський говорив:

«Ми прагнули формувати у своїх вихованців у роки

їх отрочтва і юності справжню громадянську зрілість,

погляд на служіння суспільству як найголовніше до-

стоїнство людини». Проблема виховання громадянсь-

кої зрілості юнаків і дівчат надзвичайно актуальна.

Тож не дивно, що вирішуючи її, сьогоднішнє поко-

ління вчителів, вихователів звертається до вчення

видатного радянського педагога.

Про те, як, наслідуючи педагога-земляка, колек-

тив Красносіпської середньої школи Олександрів-

ського району досяг успіхів у морально-правовому

вихованні, розповідає молодий учитель, заступник

директора цієї школи Микола ФОЦІЙ.

ФОРМУВАТИ ГРОМАДЯНСЬКУ ЗРІЛІСТЬ

ЯКИЙ вчитель не мріє, щоб його вихованці зростали чесними, добрими, працьовитими, ставши дорослими, були порядними людьми, справжніми громадянами своєї країни. Виховати їх такими — нелегко, але тільки успіш-

ним вихованням, численним записом до книги — літопису комсомольської слави прикордонних військ СРСР.

У ПРАЦІ — ЯК У БОЮ

...У прибережній зоні все дихало спокоєм, коли наряд у складі ескадрона Анатолія Ріки, рядових Олександра Автономова і Миколи Перекатнова виїхав на охорону кордону. І раптом в заростях очерету промайнули тіні, а у відповідь на команду «сі!» прогрімали постріли.

Смертельно пораненого Ріку підхопив Автономов, крикнувши Перекатнову: «Прикрій вогнем!». Микола знав, як діяти в такій обстановці. Він швидко наблизився до заростів і полонив по них чергою з автомата. Один порушник впав, інші прицїлились. Але втекти їм не вдалося: сміливець тримав їх під вогнем, поки із заростів не наспіла підмога.

Перекатнов і Автономов свято шанують пам'ять загиблого друга, а ратний подвиг продовжують ударною працею. Микола — один з кращих у прохідницькій бригаді П. О. Яковенка, Олександр водить поїзди з «чорним золотом». Їм допомагають армійський гаот, школа, пройде-на у прикордонних військах.

О. КОВАЛЕНКО,
кор. РАТАУ.

Заворожують досягнення цієї мети вважаємо єдині дії школи, сім'ї і громадськості. У нашій школі правове виховання здійснюється у тісній єдності з ідейно-політичним, трудовим і морально-етичним вихованням. Форми роботи теж використовуюмо різноманітні — лекції, бесіди, зустрічі, практичні заняття тощо.

На перше місце ми ставимо виховання в учнів почуття любові до Батьківщини, гордості за неї. Я твердо переконаний, що це священне почуття не дозволить людині вчинити якийсь злочин чи серйозне правопорушення. Тому з молодших класів ми намагаємось прищепити учням це почуття. А любов до великого, як правило, починається з любові до малого. Тож, мабуть, перш за все треба навчити дітей любити своє село. Допомагає нам у цьому використання на уроках і в позакласній роботі досягнень трудовиків села. Вчителі заготовляють цікаві задачі, добирають різні тексти для вправ на основі місцевого матеріалу, разом з учнями збирають газетні публікації про досягнення односельців, своїх батьків.

А вже потім учні засвоюють такі поняття, як «право», «закон», «Конституція», вивчають символи нашої країни — герб, прапор. З учнями старших класів проводяться бесіди на теми: «Поняття про право, уміння ним користуватися», «Поняття про обов'язок», «Право на працю — священний обов'язок кожного громадянина», «Право на освіту. Як ти ним користуєшся?», «Право на працю, який стовп біди на обличчя дитячій кімнаті міліції. Цей присмичний факт переконує нас, молодих вчителів, у правильності думки Василя Олександровича Сухомлинського про те, що у вихованні підтримують часте покоління потрібно застосовувати всі форми і сфери впливу, цій відповідальній справі віддавати всю душу і серце.

Разом з учнями ми створили в школі кімнату правових знань. Тут зібрано цінну літературу з питань морально-правового виховання, зібрано цікаві газетні матеріали на цю тему, які попередньо обговорюються з учнями, деякі навіть викликають палкі дискусії.

Звичним для наших вихованців стало проведення тижнів правових знань, усного журналу «Ти і закон», «Громадянином бути зобов'язаний». Особливо урочисто проходить в школі День повноліття. Збираються батьки, гості, настрій в усіх піднесення.

Начальник паспортного столу районного відділу внутрішніх справ З. Є. Шарутенко вручає паспорт десятикласникам. До цього дня учні намагаються прийти з найкращими успіхами у навчанні.

Про виховання судять по наслідках. Можливо, про них говорити раніше — я сам лише кілька років працюю в школі, але позитивні результати, безумовно, є. Так, ось уже кілька років в нашій школі немає жодного учня, який стояв би на обличчя дитячій кімнаті міліції. Цей присмичний факт переконує нас, молодих вчителів, у правильності думки Василя Олександровича Сухомлинського про те, що у вихованні підтримують часте покоління потрібно застосовувати всі форми і сфери впливу, цій відповідальній справі віддавати всю душу і серце.

ЧОТИРИ дні в Кіровограді тривав чемпіонат України з боротьби самбо в залік VIII літньої спартакіади республіки. Першість виборювали понад 230 атлетів з усіх областей України і міста Києва. У командному заліку перемогли борці Одеської області.

Ізрізові місця вибороли представники міста Києва та Харківської області.

Чемпіонами республіки у своїх вагових категоріях стали: одесити Василь Сироченко, Вільям Южаков, Віктор Павлінов, кияни Юрій Євдокимов, Олександр Микула, Юрій Семенов, Гріх Барц, представник Харківської області Микола Милошенко, кримчанин Віктор Сердюков і Сергій Денисов з Донецька.

На прохання нашого кореспондента хід змагань коментує державний тренер спорткомітету УРСР П. П. ЛОБАС.

си, але завоював право виступати у фіналі. Очевидно, в останньому поєдинку з одеситом Вільямом Южаковим Микола був не досить зібраним, розслабився і пропустив болючий прийом. Однак і срібна медаль задарма не дається.

Бронзовим призером спартакіади став кіровоградець Олексій Петров, який виступав у ваговій категорії до 62 кілограмів. Отже, кіровоградські атлети завоювали дві срібні і одну бронзову медалі, у командному заліку набрали 118,5 очка і зайняли сьоме місце. Це, безумовно, успіх місцевих самбістів, старшого тренера Л. М. Медведєва і його помічників. Здобуток кіровоградців рельєфніше виглядає на фоні того, що вони обійшли такі провідні в спорті області, як Дніпропетровська і Ворошиловградська. Якщо ж взяти групу тих областей,

жання від їх чіткої організації, гостинності кіровоградців. І цього року місцеві спортивні організації, колектив дитячо-юнацької спортивної школи обласного спорткомітету, де проходив чемпіонат, зробили багато для того, щоб гості були задоволені. Учасники змагань гучними оплесками зустріли

ГАНДБОЛ

ЗА

КРИШТАЛЕВИЙ КУБОК

Два дні в спортзалі залу ДЮСШ об'єднаної ДСТ «Спартак» тривали змагання з ручного м'яча серед спартаківських команд навчальних закладів. В турнірі юнаків кришталевий кубок завоювали спортсмени вищого льотного училища цивільної авіації, які з рахунком 21:18 перемогли своїх колег з льотно-штурманської

го училища. Відзначився в цьому напруженому поєдинку Олександр Артемов з КВЛУ, який закинув 11 м'ячів у ворота суперників.

Серед юнірок команд дівчат у фіналі зустрілися учениці технікуму радянської торгівлі і торговельно-училища. Проводивши високу техніку підготовки, вихованки тренера О. Г. Ковальова (технікум радянської торгівлі) з рахунком 21:7 здобули перемогу. Кращою гандболісткою турніру визначено Тетяну Кате з команди — володаря кубка.

В. ПЕРЕВЕРЗЕВ,
інструктор об'єднаної ДСТ «Спартак».

ШАХИ

БЕЗ НАДІЇ НА СХОДЖЕННЯ

Коли збірна Кіровоградщини виїжджала на фінальний спартакіадний турнір до Сімферополя, то в спорткомітеті, в обласній шаховій федерації ніхто не міг оптимістично заявити, що вона матиме там успіх. Треба було як мінімум зайняти шістнадцяте місце, щоб дати в копилку області залікові очки.

Та спробуйте, скажімо, порівнятися з шахістами Львівщини, коли в їхній збірній аж чотири міжнародних гросмейстри (Олег Романшин, Юрій Дорфман, Андрій Михальчин, Марта Літвінська) досить сильні майстри спорту Ірина Чолушкіна та Олександр Шнейдер. А в нашій команді чотири кандидати в майстри і два першорядники.

Тут, у Кіровограді, чекали, що команду виручить сорокашестирічний чемпіон області авангардист Микола Мартиненко. Проте він не виграв в жодному з дев'яти турів (дві перемоги, сім програнтів). Отже, 26 місце. У 56-річного Юрія Пигарева (ДСТ «Буревісник») — 23-те, а авангардиста Олега Кияненка — 25-те місце. Всього чотири очки мала спартаківка Людмила Залесова.

ська (17 місце). У верхній частині турнірної таблиці тільки два члени нашої збірної — двадцятірічна із першорядниця із «Спартак» Тетяна Дубівка — третя (6,5 очка — 5 вигравів, 3 нічиї, один програш), а її наставник Георгій Дубівка — шостий (5,5 очка). Але третя сходинка для Тетяни Дубівки — це не «бронза». Бо на Спартакіаді нагородили завоюють першорядницю командою. Останніми діями залік заперіжці — 26 очок (16 місце). А в наших шахістів — 22 Це — 21 рядок в турнірній таблиці.

І тут можна поміркувати любителям статистики. До Львів я їм звичайно, далеко — у них 38 очок. А от до представників Запорізької, Київської, Закарпатської, Тернопільської, Миколаївської та Чернівецької областей відстань мізерна — досить було кожного з членів збірної записати на свій рахунок по одному очку, і команда увійшла б у десятку найсильніших. А для того, щоб увійти в залікову групу, команді досить було і 4-х перемог. Та першими підвели ветерани.

Тож іще раз доводиться констатувати той факт, що в області слабо, безсистемно працюють з молодими шахістами, не шукають перспективних гравців. А якщо вони і є, то у них немає кваліфікованих наставників. Звідси сумний підсумок — ті, що в себе вдома вважаються лідерами, на республіканській арсені отримують нулі. Ось і на шаховому турнірі в Сімферополі команда шахістів Кіровоградщини не дала в нашу копилку жодного очка.

М. ВІНЦЕВИЙ.

ЦЕЙ НЕВБЛАГАННИЙ ЖЕРЕБ...

КІРОВОГРАДЦІВ, зацікавлено, перш за все цікавить, як виступили їх земляки. Слід сказати, що ще до початку поєдинків обставини для них склалися не особливо сприятливі. Підступний жереб звів у перших зустрічах борця найлегшої вагової категорії Олександра Шполянського з чемпіоном міжвідомчої першості України Сергієм Григоряном з Донецька, а важковаговика Сергія Гергоза — з одеським майстром спорту міжнародного класу Віктором Погорілле-ром.

Однак, це можливо, пішло на користь кіровоградцям, які мобілізували всі свої сили на першу перемогу. Шполянський виграв у маститого суперника — 6:2, потім примусив капітулювати призера молодіжної першості республіки одесита Віктора Фібіка. Проте більшого Олександр зробити не зміг і задовольнився лише десятим місцем.

У такому ж ключі почав і Сергій Гергоз, який виступав у ваговій категорії понад 100 кілограмів. Лікар четвертої кіровоградської міської лікарні з незначною перевагою виграв у одесита, потім переміг у поєдинках з Олександром Гармашом з Ворошиловград, Віктором Савчуком з Волині і харків'янином Василем Синчуком.

Так Сергій дійшов до фіналу, де зустрівся з на-одноразовим чемпіоном республіки кримчанином Віктором Сердюковим. Намагання борців відкритися не особливо сприяли рахунок виявився мар-ятивим. Підступний жереб звів у перших зустрічах борця найлегшої вагової категорії Олександра Шполянського з чемпіоном міжвідомчої першості України Сергієм Григоряном з Донецька, а важковаговика Сергія Гергоза — з одеським майстром спорту міжнародного класу Віктором Погорілле-ром.

Слід відзначити успішний виступ Миколи Казанцева (до 57 кілограмів). Правда, у ході змагань він програв чемпіону молодіжних ігор України Едуарду Мамедову з Оде-

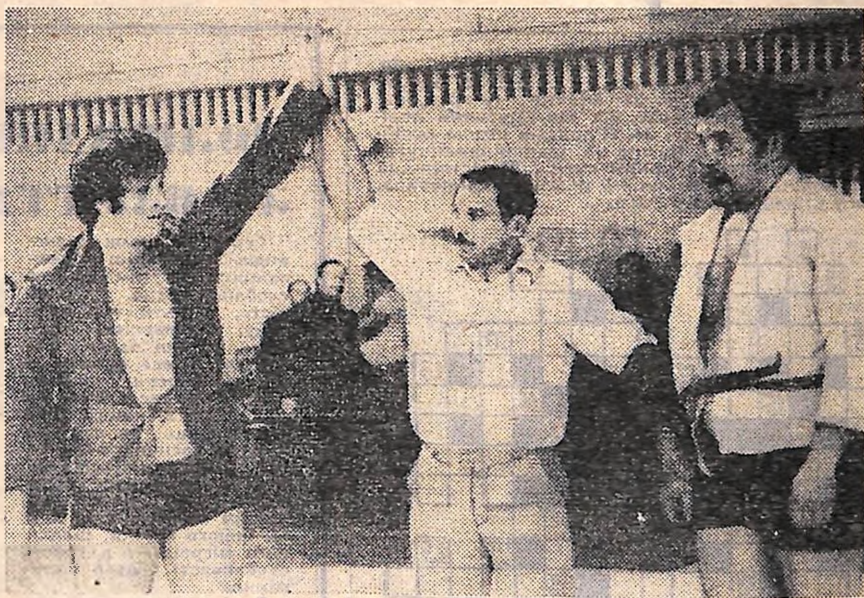
куди входить Кіровоградщина, то вона набагато випередила всіх своїх суперників. Друге місце там посіли атлети з Волині, в активі яких 45 очок.

Що стосується інших результатів змагань, то вони не принесли несподіванок. Перемогли сильніші, ті, хто до своєї спортивної майстерності додав волю, високий психологічний настрій.

Мені не перший раз доводиться проводити в Кіровограді змагання великого масштабу. І незмінно залишаються приємні вра-

жання від їх чіткої організації, гостинності кіровоградців. І цього року місцеві спортивні організації, колектив дитячо-юнацької спортивної школи обласного спорткомітету, де проходив чемпіонат, зробили багато для того, щоб гості були задоволені. Учасники змагань гучними оплесками зустріли

На знімку: чергозу перемогу здобув кіровоградець Сергій Гергоз. Фото В. ЧЕРЕДНИЧЕНКА.

КА — НІ — КУ — ЛІ!

КОНЦЕРТИ, ВІКТОРИНИ, КОНКУРСИ

Шкільні весняні канікули починаються «книжечним» тижнем. Початок цієї доброї традиції поклав відомий дитячий письменник Лев Кассіль в 1944 році. З того часу Тиждень дитячої та юнацької літератури урочисто відкривається спочатку в одній із п'ятнадцяти столиць союзних республік, а потім по всій країні: в кожній школі, бібліотеці, Палаці піонерів і школярів. Нинішнього року він відкрився у столиці Туркменської РСР Ашхабаді, куди приїхали численні делегації

поетів, прозаїків, перекладачів, видавців, а також юних читачів із усіх кутків Радянського Союзу.

Активну участь у проведенні «книжечного» тижня беруть школярі Кіровоградщини. В обласному Палаці піонерів і школярів імені В. І. Леніна, обласній дитячій бібліотеці імені А. П. Гайдара, школах, дисадах — скрізь чекали на це свято. У його програмі — подорожі по сторінках улюблених літературних творів, зустрічі з місцевими письменниками, лялькові вистави, концерти.

А обласний Палац піонерів перетворився в справжній палац казок. Буратіно, Мальвіна, Червона Шапочка, Хлопчик-Кишеньчик розповіли своїм юним друзям про пригоди, які з ними трапилися. Школярі вклю-

чилися в цікаві, веселі ігри, конкурси «Чи знаєш ти твори улюблених письменників», «Хто зуміє впізнати більше літературних героїв», «Хто точніше напам'ять дійових осіб з усім відомим книжком». Навперей вигукували діти відповіді — кожен намагався дати найвчепливішу відповідь.

«В гостях у казки» — так назвали працівники бібліотеки імені А. П. Гайдара ранок, присвячений відкриттю Тижня книги. Про її значення в житті дітей йшла мова на ньому. Члени лялькового театру «Лялька та книга» Оля Марук, Толя Скрипалов та Наталка Бубнова показали уніям 3—4-х класів СШ № 5 казку Сергія Михалкова «Як ведмідь ляльку кури-ри».

Велике свято книги в юних музикантів. Аж до-триває Всесоюзний тиж-

день музики для дітей та юнацтва. У його програмі — музичні фестивалі, свята піонерської та комсомольської пісні, лекційні вечори, лекції, концерти, конкурси, вікторини, олімпіади. Діти ознайомляться з новими творами для дітей, творчістю композиторів та поетів, з новими інструментальними ансамблями тощо.

В юних музикантів відділу духових інструментів «Зміна» Кіровоградського обласного Палацу піонерів подвійне свято. До них завітали друзі з дитячого духового оркестру міста Челябінська. Кіровоградці були знайомі зі своїми товаришами заочно по розповідях свого художнього керівника Станіслава Макаровича Степаненка, тривалий час листувалися. І ось нарешті, зустріч. Гості відідають ви-

значні місця Кіровоград, побувають на хуторі Надія. А поки що челябінці разом з оркестром духових інструментів «Зміна» репетирують. Ажже обидва колективи виступатимуть в філармонії, на головному підприємстві виробничого об'єднання «Дружність» та інших підприємствах міста.

Т. КУРЛЮК.

ВШАНУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ «СПАРТАКА»

Настали весняні канікули у школярів, і знову поїздку роботу клуб «Спартак» при бюро міжнародного молодіжного туризму «Супутник» в обласному

центрі. Вшанувати пам'ять молодіжної підпільної організації «Спартак», що діяла у роки Великої Вітчизняної війни на Кіровоградщині, зібрався старшокласники з усіх районів області.

Триденна програма роботи клубу включає зустрічі з ветеранами Великої Вітчизняної війни, поїздки до села Краснопірки, де діяли спартаківці, відвідання краєзнавчого музею у Кіровограді.

За встановленою традицією учасники засідання клубу «Спартак» направлять листа до штаб-квартири НАТО з протестом проти гонки озброєнь і закликом до миру на планеті.

Т. БАРСОЦЬКИЙ,
старший референт бюро міжнародного туризму «Супутник».

СУБОТНІЙ КУР'ЄР

ХАЙ НА НЬОМУ ЦВІТЕ...

ТВОРЧИСТЬ

Якщо вам доведеться побувати у селі Казавчині Гайворонського району, завітайте до Люби і Володимира Безносюків. Переступивши поріг, ви спочатку не повірите, що зашли в оселю. Рушники, серветки, доріжки, килими — наче на виставці вишивок. Господарі у свою чергу подивуються: «Що ж тут такого? У нашому селі в кожній хаті так».

А на рушниках горить калина, кличуть в казку кольори. Струнка дівчина несе на коромислі відр з водою. До неї зливається вродливий парубок. «Несе Галя воду, коромисло гнеться, а за нею Ваня, як барвінок в'ється» — оживає пісня. Український орнамент, квіти, цілі картини... В цій хаті помережено вишивкою практично все — хлопчачі та чоловічі сорочки, подушки, підзорник на простиралді.

А ось це ще не закінчене, — аймась з шафи господиня краватки для чоловіка та двох синів,

якомусь місці з'явилася дірочка — не викидати ж його, тож і мотається клубочок. В домі Безносюків майже кожна плетена річ отримує згодом друге життя.

Сам Володя говорить про рукоділля дружини так: «Мені здається, що це типове для наших країв, що жодна жінка не пропустить номера журналу, де надрукований візерунок. Якщо скажуть, що в сусідньому селі Буговому у Галини Юхимівни Баранюк є красивий візерунок, моя дружина обов'язково захоче його побачити. А вже як зійдеться, як почнуть обговорювати кожну пелюстку, кожен листочок...»

У народі здавна побутує звичай дарувати хлопцям, котрих проводжають до лав Радянської Армії, рушники. Незабаром підручуть і сини Безносюків, тоді їх переважно мати вишитими рушниками, над якими просиділа не одну ніч, а хтось із гостей заспіває знайоме: «Хай на ньому цвіте росіянка доріжка»...

В. АФАНАСІЄНКО,
кореспондент «Молодого комунар».
Гайворонський район.

МОЛОДІЙ ГОСПОДИНІ

Зелений горошок

«...Було б добре, якби на сторінках «Молодого комунар» з'явилися поради молодим господаркам. Раніше я над цим не задумувалася, але коли вийшла заміж, зрозуміла, наскільки це необхідно. А літературу з кулінарії чи консервування може купити не кожен: надто багато бажаючих».

Не за горами літо, і мені хочеться дізнатися, як робити соки, салати, консерви. Думаю, що це цікавить багатьох жінок.

Ольга ГЕРШКУЛ,
м. Новомиргород.

Прислухаючись до поради читачів, у випуску «Суботній кур'єр» відкриваємо рубрику «Молодій господині».

Одним із перших на горі з'являється зелений горошок, а оскільки він є необхідним компонентом багатьох салатів, пропонуємо вашій увазі рецепт його консервування.

Для консервування приготуйте свіжі стручки зеленого горошку, рівномірно забарвлені в зелений колір, з молодими сахаристими зернами.

Відсортовані недозрілі стручки, лущать, зіпсовані зерна відкидають. Після цього зерна зсипають у друшляк, мийть, після опускають у кип'ячу воду з сіллю та цукром (на 1 літр води по 1,5 столової ложки солі і цукру).

Пробланшовані го-

рошок розфасовують у банки, заливають кип'ятком, що залишився після бланшування, і додають по 3 грами лимонної кислоти на 1 літр води.

Банки заповнюють на 1 сантиметр нижче верха горловини, накривають кришками і складають у каструлю. Початкова температура води в каструлі має бути не нижче 70 градусів, а стерилізувати при температурі 105—106 градусів (при цьому на 1 літр води додають 350 грамів солі). Час стерилізації банки ємністю 0,5 літра — 3,5 години.

Після цього банки треба негайно закупорювати. Охолодження — повітряне.

Сезон приготування — червень

ІРАКИ ПРИЧЕТІЛІ.

Фотохуд. В. ГРИБА.

КОНКУРС «ЕРУДИТ»

III ТУР

Міцним горішком виявився для ерудитів кросворд «Літературний» міроградця П. Онченка. Заповнити всі пропуски кросворда не вдалося жодному учасникові конкурсу. А переможцем туру став міроградець **Юрій Іванов** — він правильно відповів на 48 запитань із 52.

Правильні відповіді на кросворд «Літературний» такі:

По горизонталі: 1. Балла. 3. Білін. 5. Франс. 9. Гафурі. 10. Щербак. 14. Носов. 15. Білінов. 16. Інехт. 17. Янчук. 21. Іосен. 24. Арбузов. 26. Во. 27. Панова. 28. Гайдай. 29. Ян. 33. Вінулов. 34. Плавт. 35. Цейг. 38. Вірта. 40. Столбін. 41. Шнода. 43. Аджієв. 44. Шведов. 46. Карев. 47. Дрозд. 48. Малин.

По вертикалі: 1. Бунін. 2. Ажаєв. 4. Ле. 5. Франк. 6. Скотт. 7. Журба. 8. Гріва. 11. Есенін. 12. Білкін. 13. Зегерс. 18. Усманов. 19. Правдін. 20. Кезанов. 22. Бажанов. 23. Новач. 25. Манян. 30. Валера. 31. Купала. 32. Байрон. 36. Ескіл. 37. Інбер. 38. Вусик. 39. Ардов. 41. Шторм. 42. Айбек. 45. По.

«Недоліком кросворда «Літературний» є те, що він розпадається на окремі частини відірвані від основної, тобто, він не відображає усіх вимог, за якими складаються кросворди», — пише читач із Вільшанки П. Бляшук.

Юрій бере до уваги зауваження П. Бляшука і виносить рішення — за допущену помилку у кросворді «Літературний» П. Онченка позбавити п'ятихвилинних 20 очок.

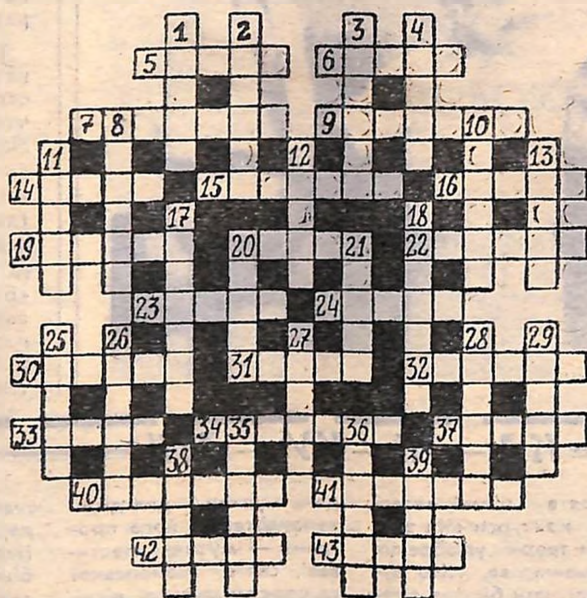
За підсумками двох турів найбільшу кількість очок має П. Онченко — 132. Далі учасники конкурсу «Ерудит» розташувалися так: В. Нечипоренко (м. Знам'янка) — 122, П. Бляшук (с.м. Вільшанка) — 85, Ю. Іванов (міроград) — 84, П. Кігель (с. Іванівка Новоукраїнського району) — 83, С. Стеценко (міроград) — 64, Б. Кришкін (міроград) — 59, С. Мар'янова (с. Добрилка Вільшанського району) — 57, І. Осипов (міроград) — 55, В. Крачченко (с. Іосенівка Вільшанського району) — 54, В. Кузьменко (с.м. Онуфріївка) — 53, С. Ноздрачов (міроград) — 49, Г. Костюк (с.м. Вільшанка) — 46, Н. Філоненко (м. Світловодськ) — 45, С. Єлінецька (міроград) — 41, Г. Овдієнко (с. Петрокорівка Новоград-Сіверського району) — 39.

Для третього туру складено кросворд Б. Кришкіна із міроградця. Останній строк надання відповідей — 15 квітня за поштовоюштою.

Кросворд «Історичний»

По горизонталі: 5. Персонаж ірландського епосу. 6. Майстер, який відлив «Цар-пушку». 7. Назва породи коней у східних країнах. 9. Рід військ у старій армії. 14. Індійський філософ. 15. Керівник, вояда. 16. Правильно, норма. 19. Ім'я героя історичної поеми Е. Ростана. 20. Герой картини Рембрандта. 22. Давньо-

грецький філософ. 23. Доход з капіталу, землі або майна. 24. Журнал, який видавав І. Франко. 30. Перша радянська літєрська опера. 31. Богиня у грецькій міфології. 32. Римський поет. 33. Французький політичний діяч XVIII століття. 34. Підрозділ строю російської піхоти XVIII ст. 37. Квітка на прапорі французьких королів. 40. Архітектурний стиль. 41. Історична новела П. Меріме. 42. Історичний роман Г. Сенневича. 43. Посол у Стародавньому Римі.

По вертикалі: 1. Крилатий німф. 2. Отрута, яку використовували південноамериканські племена. 3. Старовинний одяг. 4. Хлібопекярня під у дренній Грузії. 8. Вид дорожнього знака. 10. Російський революційний демократ, один із ідеологів народництва. 11. Керівник народного повстання. 12. Французький мислитель, атеїст. 13. Мушкетер-воїн кірасирських полків. 17. Ніл. 18. Виразник політичних поглядів. 20. Гігант у грецькій міфології. 21. Старовинна зброя. 25. Роман Ю. Галі-ського. 26. «Мати богів» у Фрігії. 27. Італійський сирильський майстер, учитель Страдіварі. 28. Учасник морських походів скарпідів у VIII—XI ст. 29. Село, в якому народився М. Островський. 35. Почесний охоронець у Стародавньому Римі. 36. Герой азербайджанського епосу. 38. Знаменитий законодавець у древніх Афінах. 39. Керівник якобінців.

Склад Б. КРИШКІН.

Юрій МАРТ

ПОЛЮВАННЯ ЗА ВЗУТТЯМ

Серед багатьох різновидів полювання — полювання за взуттям займає особливе місце. Сміливість, спритність, сила духу, витривалість, стійкість, вміння переносити невдачі — ось далеко не повний перелік вимог, які пред'являє воно до мисливця. З іншого боку мисливцю доводиться всі тонкощі цієї справи, в якій ще чимало несподіванок. Досі не вивчені ареали перебування того чи іншого взуття, шляхи його міграції, а також особливості його парувальності.

Відома, що взуття зустрічається практично всюди. Однак далеко не кожне, з точки зору спеціаліста, має промислову цінність. Як мисливцю на ліві мріє знайти скарб, так мисливцю за взуттям сподівається, що взяття ним на приціл парувальності, а мисливцю за взуттям, як би вміло він не маскувався, неодмінно видають ноги.

Зате людина ж радістю світяться очі мисливця за взуттям, коли він повертається із здобиччю! І не біда, що в розпалі серпневої спеки він ніколи не приготує до грудей пару зимових чобіток. Врешті-решт полювання — це не тільки досвід і майстерність. Це ще й безіння!

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой комунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.

НАША АДРЕСА:

316050, МСП,
м. Кировоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патрістичного виховання та спорту, фотолаторії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України
м. Кіровоград, вул. Глібини, 2.